

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelărilor nr. 21.

Se prenumere și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 crețeri v. n. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Revista externă.

Națiune nobilă — nu pere. Nenorocirea ce a ajuns Franța prin pierderea capului său și a unuia din cei mai cinstiți oameni de stat ai veacului nostru; mălăruirea sgaduitoare ce a cuprins lumea întreagă, pe ori-ce om, fie chiar nepolitic, cu cât de puțin simțământ, n'a fost în stare să doboare nici o clipită marele popor francez, să-și peardă cumpătul, sângele rece. Lumea era cu drept cuvânt îngrijată de temerea, că moartea tragică și neașteptată a presidentului Carnot va deveni izvorul unei schimbări sgraduitoră din temelii a actualei stări de lucruri în Franța. Era de presupus, cu ivirea sau fără ivirea vre-unui dictator, războiu civil, totdeauna mai de plâns, mai nenorocit decât un războiu în afară.

Dar și în acest doliu nespuse de mare și de infricozate, poporul francez s'a arătat mare, a eșit plin de admirație. Dovadă a dat-o prin alegerea noului president al republicii în persoana lui Casimir Perier, privit atât în lăuntrul țării cât și în afară ca cel mai vrednic de a fi urmașul unui Carnot.

Iuțeala cu care s'au înțeles reprezentanții legali din cameră și senat pentru a nu deștepta nici măcar pe o clipită bănușă despre nestabilitatea sau nesiguranta puterilor de stat, modul cum a decurs alegerea, în liniște, fără ori-ce agitație, e dovadă netăgăduită despre adevărata iubire de neam și de țară a actualei generațiuni de bărbați conducători în Franța, este o manifestare strălucită, că poporul francez a tras serioase învățături din istorie, mama înțelepciunii popoarelor.

Familia Perier este una din cele mai stimate din Franța, toți predecesorii noului president al republicii au fost oameni de valoare, adevărați patrioți, deși și-au servit țeara sub fostele regime monarchice sau imperialiste. Casimir Perier este un republican cinstit, convins, dovedit în nenumărate ocazii ca atare. Dela existența actualei republice el este al cincilea president. Pentru reamintirea istorică credem de cuviință a enumera în puține cuvinte pe predecesorii lui: Primul president a fost Thiers, ales la 31 Aug. 1870 pe trei ani. Abzicând de postul său înainte de isprăvirea terminului, la 24 Maiu 1873, a fost ales mareșalul

Mac-Mahon, a cărui președinție ținu până la 29 Ianuarie 1879; ear' în locul lui a venit Jules Grévy, ales prima-dată a doua zi, ear' pentru a doua-oră la 28 Decembrie 1885. Silit fiind, din cauza purtării necinstite a ginerelui său Wilson, a părăsi scaunul presidential, la 2 Decembrie 1887 a fost ales cap al statului pe 7 ani Sadi Carnot. Meritele acestui din urmă, ca și ale lui Thiers, vor rămâne neperitoare, căci deși nu excela prin genialitatea de concepțiuni politice sau economice extraordinare, care distingeau pe primul president al republicii a III-a, totuși caracterul său peste măsură de integru, atât în viața publică cât și privată; spiritul nepărtinitor, împăciitor impuneau tuturor și-l făceau stimat de toți.

Noul president Casimir Perier este înzestrat de aceleași calități ale minții și inimii, cu o mică deosebire de fire mai pronunțată, mai expresivă, mai particulară.

După alegerea săvârșită noul ales a ținut, tare emoționat și palid, o mică vorbire, pe care ni-a reprodus-o telegraful, zicând la urmă: „Domnilor! Vouă aparțin, discutați faptele mele, dar' să nu uitați nici-odată Franța și republica!”

Din împregiurarea, că criminalul, al cărui pumnal a adâncit Franța în doliu este Italian, se deducea cu temere că relațiunile între aceste două națiuni surorale latine se vor înăspri tare și vor duce la ură neîmpăcată. Nici această temere nu numai că nu se adeverește, ci contrariul. Se poate vedea de acum că relațiunile se vor îmbunătăți în mod neașteptat, căci toate stratele, toate partidele din Italia atâtea dovezi de iubire au trimis și manifestat, în frunte cu regele Umberto, încât cu drept cuvânt se poate crede în adevăratul sens al simțământului exprimat în depeșa acestui din urmă, că actualul doliu al Franței este deopotrivă și în aceeași măsură și doliu Italiei.

Așadar și aici se dovedește adevărul adânc psihologic, că marea nenorocire face frați pe oamenii și popoarele nobile, care până acuma stăteau nepăsători unul lângă altul, sau și în dușmănie!

Dar' numai nobile, cu simțăminte omeneste, pe cei sălbatici în egoism și șovinism nu-i îndreptează nimic și nime!

June, cum era — avea 30 de ani — ușor putea să se libereze de relațiuni, care nu-i mai plăcea. Putea să meargă unde voia, întregă lumea îi era deschisă.

Puțin înainte de aceea în întregă lumea se lăți fama periculoasă despre descoperirea aurului californian, care făimă causă o adevărată emigrare de popoare în nouă Eldorado.

Guillemin' știa că a venit în California Francezi ca săpători de aur. La Calaveras, un riu lateral al San-Joaquin-ului, lucrau peste 700 de Francezi, care trăiau în armonie tare bună și odată chiar bătrăni pe Janchei, când acestia voră să-și alunge din gropile bogate de aur în care lucrau ei. Toate aceste știri fură anunțate prin jurnale. Doctorul nostru fu cuprins de curiozitate să cerceteze acea miraculoasă țeară de aur. Ca săpător de aur, ca medic, ca metalurg nu putea să-și meargă rău acolo și poate-că își putea agonisi și avere mare. Cu 2000 de dolari în buzunar, atâta numai i-a rămas din întreaga sa avere, el călători la Acapulco și de aci cu vaporul la San-Francisco. Era în toamna anului 1849.

În decursul celor 4 ani, cât s'a întreținut el în Mexico, a învățat perfect limba spaniolă, afară de aceea vorbea bine și limba engleză.

Peste iarnă petrecu în San-Francisco, unde prin arta sa medicală câștigă o sumă frumoasă de bani, deoarece pe atunci se plăteau onorare foarte mari. Făcu cunoștință cu mai mulți patrioți, între alții cu un june parisian, care își deschisese o bancă și specula cu acțiuni, cărăuși, pământuri și altele.

Presă europeană pentru noi.

În zările franceze „La Justice“, „Le Temps“, „Journal des Débats“, „La France“ și „Republique française“ inferă în termeni foarte energici suprimarea comitetului partidului român național. Asemenea și zările engleze, belgiene, germane și italiene se ocupă cu această ordinațiune volincă a ministrului unguresc de interne.

De Gubernatis contra Maghiarilor.

Din București ni-se scrie: Zilele acestea dl V. A. Urechia, venerabilul president al Ligei a primit dela dl Anton De Gubernatis, cunoscutul savant italian o epistolă, în care se exprimă în chip foarte favorabil despre chestia ardeleană și blamează în terminii cei mai aspri purtarea Maghiarilor, și îndeosebi a guvernului în contra Românilor.

În curând această epistolă se va publica în toate limbile europene.

Străinii despre lupta Românilor.

„Katholische Vereinsblatt“ din Viena se ocupă cu lupta noastră națională. Sub titlul „Tim-puri periculoase“ numita foaie scrie la locul întâiu: „Dar' să ne ocupăm și cu frații noștri de dincolo, cu Maghiarii. Prea dragi nu pot fi nimerei. Ei au prea multe însușiri orientale-jidane. Ei cunosc acum numai politica extirpării de când cunoscutii oaspeți jidani dau tonul între ei și de când ei sunt siliți a fi pe un Kohn, Lilienstein de un genu și nefalsificat Széchenyi și Eszterházy etc. În ultimul proces al Românilor ei au condamnat și astfel de bărbați, care s'au adresat numai cu rugare către Domnitorul lor. Un proces ca cel din Cluj n'a mai fost în lume. Maghiarii înșiși au o istorie îndărțit lor, în care au fost să fie extirpați naționalicește. Prin învingerea armelor prusiene la Königgrätz ei au scăpat nenimiciți din marele pericol. Maghiarii încă au suferit. I-au închis des și pe ei. Însă nici unuia nu i-s'a întemplat nici un rău, dacă s'a rugat de regele. Acest spectacol pe seama lumii a fost rezervat ministrului Wekerle. Astfel de lucruri, firește, se pot întâmpla numai în Marocco sau în Nordul dela Sambesi“ etc.

Presă germană despre desființarea comitetului național. „Allgemeine Zeitung“ din München scrie despre „desființarea“ comitetului național, pe care greșit o numește desființarea „partidului național român“. Corespondența acestui mare ziar cuprinde ordi-

Jules Lecomte, astfel se numia noul amic, era un asociat foarte plăcut. El afirmă, că are noroc în specule și speră că mai curând ori mai târziu va deveni milionar. Când a venit în California, n'avea nimic. Ca săpător de aur merse la Sacramento, unde în decurs de patru săptămâni afla aur de douăzeci de mii dolari, cu care își deschise banca. Guillemin îi îndreptă lui o parte din averea sa mică.

În primăvara următoare, doctorul părăsi orașul și merse mai întâiu la Sacramento și ririile sale laterale, peste tot locul ajutând, unde era de lipsă, ca medic, și câștigând mulți bani. Odată încercă și cu săparea după aur, dar' în curând renunță la această ocupațiune, care nu-i convenia nici decât. În Aprilie merse la Calaveras în lagărul săpătorilor de aur francezi. Acolo își așeză el cortul, după-ce mai întâiu își luă de servitor pe un june indigen, care voia să învețe dela dînsul ceva chirurgie. Ocupațiunea avea destulă, căci în acel ținut domnia morbul de friguri; și adese-ori se iscau bătăi sângeroase, împreunate cu împunșături de cuțite și cu pușcături de piștoale, așa încât erau destule răni de vindecate.

Într'o zi sosi cu repejune în lagăr un Ranchero (hodaies) călare pe un roib plin de spume și întrebă după doctorul francez. Guillemin eși din cortul său și întrebă ce poștește dela dînsul noul sosit.

Hodăieșul, un Mexican bătrân, cu fața galbină, cu numele Lopez, îl salută cu curtuasie și-l rugă cu insistență să vină cât mai curând la coliba sa în munți unde un fiu al său zace greu rănit. Acela voia

națiunea lui Hieronymi trimisă din Budapesta. În sfârșit se face observarea aceasta: „După- ce elementele moderate n'au reușit să slăbească influența comitetului, după- ce din contra agitațiunea ultraștilor în contra legii și pentru subminarea constituției a ajuns punctul său de culminațiune, nu mai rămase alt mijloc, decât disolvarea reuniunii!“.

Vulpile maghiare. Ziarul conservator „Vaterland“ din Viena se ocupă în numărul său dela 28 Iunie n. cu proiectele de lege bisericești. Camera maghiară — scrie ziarul numit — lucrează, după- cum se exprimă „Nemzet“ cu ironie involuntară, „cu vapor“, și a votat astăzi cel din urmă din proiectele politice-bisericești. Acesta e cel despre religiunea copiilor din căsătorii mixte, cu care stă în legătură proiectul de lege despre căsătoria civilă, și care a fost modificat cu ajutorul ministrului Csáky într'un mod, încât diferă foarte mult de proiectul prezentat monarhului. Guvernul actual nu a reparat această festă rușinoasă și camera încă nu — primi-l-va oare casa magnaților neîmpedecat?... De altfel guvernul și chiar și ministrul Szilágyi au luat-o pe cea mai domolă coardă și cu toată alianța cu partidul kossuth-ist, au făcut ca-și-când ei ar fi ortodoxii transacției. Firește, aceasta e politica vulturilor, care ar vră să-și aducă prada în siguranță.

Luptele catolicilor în Ungaria.

„Vaterland“ din Viena (ediția de seara dela 27 Iunie n.) vorbind despre discursul contelui Iuliu Andrassy, rostit mai cesti ani înaintea alegătorilor sei din Teresopol, discurs în care a zis că credul lui politice menținerea neschimbată a transacției și cultivarea progresului liberal pe terenul politice interne, face următoarele reflexiuni: Domnișorul ministrul (e vorba de Wekerle. Redacțiunea „Tribunei“) crede că politica e un lucru ușor. Înaintea de toate se sgădărește fără de nici un scrupul țeara și după- ce în chipul acesta toți factorii serioși sunt aplecați „necesității politice“, se strigă după pace. Există însă o pace când se vatămă în mod atât de obraznic conștiințele și sentimentele? Nici-odată, și de aceea și clerul catolic — cel puțin în majoritatea sa — nu se va demite ca să tradeze cele mai sacre datorințe și să facă o pace, când ea carenu poate să existe câtă vreme nu vor fi ear' restituite drepturile și libertatea catolicilor și greco-orientalilor, nu se lasă neatinsă

să prindă un taur jumătate sălbatec, fiind calare și cu lancea în mână. Când a dat însă cu lancea, aceasta din nenorocire s'a rupt și taurul turbat luă în coarne calul și călărețul și îi aruncă grămadă peste oaltă, calul este mort; călărețul însă, fiul său Manuel, zace având mai multe răni grele.

— Unde locuiești, bătrâne? întrebă medicul.

Lopez arătă către Sud.

— Patruzeci și cinci miluri engleze de parte de San Jose, zise apoi. Adevărat, că e un drum depărtat și doctorul Antoniu Perez, din San Jose, la care am fost mai întâiu, n'a voit se vină cu mine, pretextând că nu-și poate părăsi pacienții, avea însă, fiindcă n'a fost îndestulit cu suma de 50 dolari ce i-am oferit.

— Într'adevăr că această sumă, după împregiurările californiane, nu e prea îndestulătoare pentru o osteneală de trei patru zile.

— Durere, dar' eu acum n'am bani mai mulți, lamenta ranchero-ul. Deocamdată, bunul meu doctor, ia acești 50 dolari, alți 50 îți rămân dator până la altă ocaziune mai bună. Te rog, mântuește-mi pe fiul meu, pentru care mamă-sa și frații sei plâng ziua și noaptea.

Guillemin se înduplecă prin aceste rugăminte. Mai întâiu el cercetă repede pe câțiva pacienți, în care timp, fu înșeauat calul său propriu și se restaura nițel și roibul Mexicanului. Apoi își lăsă cortul sub îngrijirea servitorului său și plecă cu Lopez spre sud.

Peste câteva ciasuri ajunseră într'o regiune singuratică. Ici-colea întâlniră câte un

credința lor. Dacă liberalii țin în mod leal la transacție, atunci tocmai pentru aceasta trebuie să urmeze acea restituire, cici altfel părerea, că cu catolicii pot să facă ce le place, deoarece- ce din partea lor „nu e nimic de temut“, va fi cu totul răsturnată în Ungaria.

Prigonirea studenților din Cluj.

Cluj, 26 Iunie 1894.

În 5 Iunie a adus senatul universitar din Cluj sentința, care despoaie de toate drepturile de civi universitari pe 42 tineri români, în urma interogatorului ținut cu ei în 30 și 31 Maiu asupra edării și răspândirii Apelului și Manifestului, ceea- ce au recunoscut toți unisono de fapta lor.

Sentința conține pedeapsa cea mai aspră ce o poate dicta forul universitar fără să fie argumentată cu vre-un cuvânt, prin ce se deede senatul să se înțeleagă, că pentru- ce se întemplă toate.

Singur atâta stă în Introducere, că senatul aduce sentința pe baza §§-lor 80 și 94 din regulamentul universitar, departe însă ca prin aceasta să fie argumentată sentința. §. 80 sună: „Datorința forurilor universitare e să apere energie libertatea învățământului universitar și a vieții universitare, precum și ca să împedecă încet e cu puțință ori-ce abuz cu libertatea și așa ori-ce periclitare a scopului universității.“

„Puterea disciplinară ce compete forurilor universitare se manifestă dar' în supra-veghere continuă și în edarea și aplicarea acelor regulamente, care în general sau după împregiurări se arată de necesare ca să se susțină ordinea și buna-cuviința la universitate, ca să se apere strict caracterul de institut de învățământ al universității și în fine, ca să se păzească serios demnitatea și onoarea atâr a universității cât și a membrilor ei singuratici.“

Nu se spune în sentință că încât stă, ceea- ce a comis tinerimea română din incidentul procesului Memorandului, în legătură cu poziția de civi universitar sau în contradicție cu buna-cuviința sau cu onoarea ori demnitatea universității, sau cu ordinea de aici prevăzute în acest §.

Cum ar pute fi privit de punibil în sensul §-lui 80 Manifestul, care nu conține alta decât o critică a sistemului de guvernare, practisată de cetățenii și de tinerimea universitară a tuturor statelor constituționale din Europa și practisată în special cu mult zel, multă larmă și tămbălu de universitarii maghiari.

Cum se poate susține că e transgresiune disciplinară prevăzută în amintitul §. edarea și răspândirea Apelului, în care tinerimea

păstor, care mna cirezi de boi la San Francisco sau la lagărul săpătorilor de aur. Ici-colea se vedeau firme părăsite cu colibe ruinate, ale căror locuitori de odinioară nu putură rezista frigurilor generale de aur. Alte firme, care nu erau părăsite, ci păreau a fi numai de curând zidite, se aflau în stare înfloritoare și în curând trebuiau să-și îmbogățească proprietarii lor, după- cum erau de ureate prețurile mijloacelor de traiu. Într'o astfel de fermă voi doctorul să rămână peste noapte.

— Doctore, zise Lopez, această fermă blăstemată nu este de recomandat călătorilor“.

— Pentru- ce nu? întrebă Guillemin cu mirare.

— Fermierul este jancheu lacom, — explică Lopez, — nerușinarea sa nu are margini, și merge așa departe, încât el pretinde douăzeci dolari pentru o mănecare ce consistă din carne sărată de bou, slănină, mălaiu și ouă.

— Asta este într'adevăr scumpă. Dar' pentru aceea, iubite prietene, eu nu am voie să experiez o cură de foame în California.

— Nu, doctore, sigur să nu o faci, până- ce eu însumi am ceva de mănecare. Așteaptă numai încă o oră. Îndată sosim în munți.

— Unde nu vom afla chiar nimic de mănecare.

— Ba da! Acolo este o ascunzătoare, unde din precauțiune am lăsat să ni-se aducă prin al doilea fiu al meu ceva mănecare, precum și un ulcior cu vin. Acolo vei mânca

FOIȚA „TRIBUNEI.“

Peștera indiană.

— Narati —

de

J. O. Hansen.

Pe la anul 1840, un june medic francez, căruia nu-i mai plăceau treburile politice ale patriei sale, plecă din Montpelier la Mexico, inspirat de cugetul ca acolo, prin știința sa medicală, să-și câștige avere, ear' ca naturalist să-și facă renume mare, căci doctorul Robert Guillemin l-a vârsat în multe științe și mai cu seamă în mineralogie și chemie.

El se așeză în Chihuahua și în restimp de câțiva ani câștigă bani mulți, din care o mare parte îi folosi pentru a-și astempera setea de știință, făcând călătorii prin țeară

Reîntorcându-se odată dintr'o călătorie, în locul casei sale găsi o ruină fumegândă. Se iscase o revoltă, și câțiva exaltați nu se putuseră reține de a nu jefui și aprinde casele cătorva străini, între care și pe cea a doctorului.

Dama mare ce o suferi prin asta, mai cu seamă însă pierderea bogatei sale colecțiuni, îl supără pe învățat. Acum el văzu că lucrurile politice din Mexico sânt cu mult mai slabe decât acelea din Franța și se hotărî a părăsi această țeară neliniștită, spre a-și căuta într'alt loc un asil.

chiama pe popor, ca să-și manifesteze alipirea sa către cetățenii liberi, care sunt conducătorii lui firești, chemați să-și ocărnuască afacerile în urma încredințării din partea lui însuși.

Mai auzitu-s'a cândva a fi în contradicție cu ordinul, susținerea ordinii, ce i-a fost rola tinerimii române când erau adunați la Cluj conaționali, respective părinții și frații ei în număr de 20.000?

De când e de pedepsit, ce ceva ce stă în contrast cu demnitatea și onoarea universității, a nu-ți uita de datorințele față cu poporul, la care aparții, când ai menirea să-ți atragi atențiunea asupra mărețelor momente, în care se dea probă de conștiința sa și de gravaminele lui.

Chiar fiind așa de greu a arăta, că pentru-ce e punibilă edarea și răspândirea Manifestului și a Apelului, senatul accentuează în general, că își bazează sentința pe §. 80 nu se demite la argumentare, știind că aceasta nu i-ar face mare onoare, precum nu le face onoare întreg procesul disciplinar acelor ce l-au pus la cale.

Al doilea §., pe care se bazează sentința din 5 Iunie, e §. 94 care sună:

„Senatul universitar precum și singuraticelor corpurilor profesionale dela diferitele facultăți le stă în drept și datorință, ca să facă dispozițiile ce se arată de necesare după împrejurări în interesul disciplinei și să edee regule disciplinare.

„Despre dispozițiile acestea însă, încât nu se referesc la executarea acestui regulament sau nu sunt de natură transitorie, în data trebuie să se facă arătare la ministrul de culte“.

Pe când s'a ținut interogatoriul din 30—31 Maiu încă nu era ordonată cercetarea disciplinară în contra celor 42. Începerea cercetării disciplinare s'a decis în ședința din 5 Iunie a senatului universitar, în care s'a adus și sentința, prin care cei 42 se lipsesc de toate drepturile de civi universitari numai intermal, adică până la finea procesului disciplinar.

I-se dă colorit de dispoziție necesară în interesul disciplinei sentinței, care a lovit cu un fulger toată lumea românească, sub sarcina căreia stau cei 42 și astăzi după suspendarea cercetării disciplinare prin sentința din 15 Iunie, și e probabil că vor sta încă și 2 ani. Numai atunci, după procesul dela forurile civile, vor auzi sentința finală în procesul disciplinar, care deducând din cele întemplate va ține excluși dela universitate pe condamnați încă câțva timp după cei doi ani.

Cei 42 universitari au comis ceva, ce din punct de vedere maghiar și al guvernului formează transgresiune disciplinară în sensul §-lui 80.

Cercetarea s'a ordonat numai la 5 Iunie, pe când în 8 se termina semestrul ținându-se atunci subscrierea indicelor. Cei care au ordonat procesul au văzut, — se nu zic au intenționat — că nu se va termina procesul disciplinar până în 8, ci cel mult atunci se va începe precum s'a și întemplat. Dacă nu se făceau dispozițiuni, prin care să-și țină pe cei 42 și după 8 Iunie în legătură cu universitatea, guvernul nu-și putea ajunge scopul de a trage de pe acestia 3 pei pentru o faptă, neputându-și senatul universitar valida puterea disciplinară. Mijloacele prin care se țin universitarii și după finea anului școlastic în legătură cu universitatea sunt: denegarea absolutorilor pentru absolvenți și denegarea testimoniilor de depărtare dela uni-

versitate pentru acei ascultători, care voesc să meargă la altă universitate. Până aci sentința din 5 Iunie ar avea umbra dreptății ca dispoziție luată în interesul disciplinei. Nu vom înțelege însă celelalte părți ale sentinței dacă nu vom reflecta la terorismul pus la cale de guvern pretutindena față cu Românii. De terorizare poate fi privită numai oprirea dela colloqui și dela examen, denegarea subscrierii indicelui ca să se lapede cei 42, la interogatoriul din 9 Iunie, de ceea-ce au susținut cu demnitatea recerută în 30 și 31 Maiu. A fost terorizare, care astăzi ti apasă pe cei condamnați ca cea mai strașnică pedeapsă din câte s'au dictat cândva la universități și-i va apăsa mult timp, poate în întreaga viață — nefericindu-i pentru totdeauna. Semestrul al doilea nu li-se compută, tot asemenea nici cât ar asculta pe viitor la universitate până la terminarea procesului.

Fiind împedeceți dela terminarea studiului nu vor pute lua folosul timpului cât l-a petrecut la universitate, neputându-și croi pe baza studiului făcut aici carieră de viață.

Din cei 42, 21 se pot susține numai din stipendii. Fiind împedeceți acestia dela colloqui și examen nu-și pot legitima progresul înaintea forurilor competente, ca așa să fie lăsați și pe viitor în folosința acestor stipendii. Încă în decursul acestei veri li-se vor pune în concurs stipendiile, a căror sumă anuală e peste 6000 fl. v. a. Chiar să se sisteze la toamnă procesul și să fie revocată sentința din 5 Iunie, totuși cei 21 perzându-și stipendiile nu vor pute continua studiile la universitate, ci vor fi avisați a se îngriji pe ceva cale de traiul vieții.

Această sentință vrea să fie terorizare ca să nu mai cuteze tinerii români, care vor urma la universitățile maghiare a comite ceva național.

Prigoniri în provincie.

Hărâu, lângă Deva, 25 Iunie n. 1894.

Onorată redacțiune!

Înainte de a vă scrie ceva din mult cercetata comună Hărâu, adu de bine a aminti, că această comună e pretinsă maghiară, deși în majoritate este locuită de Români, adică 110 familii Români și vre-o 70 familii Maghiari. În comuna aceasta Maghiarii, ca pretutindeni în țeară, de când cu procesul Memorandului român, s'au umplut de spaimă și groază mare, încât nu mai aveau pace și liniște, le era teamă că într-o noapte vin Românii și-i stng de pe fața pământului, apoi ce ar fi făcut „națiunea“ fără faimoși nemeși din Hărâu, care în marea lor cultură și civilizațiune ce o au, când conving la Jidanul în birtul din comună, după-ce se chefuesc bine, își mânăncă unul altuia urechile cu dinții, și care dacă nu ar ști limba românească, nu știu zeu cum s'ar înțelege laolaltă, căci statul nu se îngrijește de loc, ca acești Unguri să vorbească limba maghiară a statului. Nemeșii nostri de aici cuprinși de mare frică, de civică, tremurau groznic, li fuseră friguri de moarte de frica Românilor și ca să se asigure oare-cum, își perduceră somnul și fnarmați cutrierau stradele comunei noaptea întreagă, în patrula de câte 16—20 la număr. În vre-o două nopți au cercat pe la casa parochială a preotului român Ioan Ioanovici, la locuința învățătorului român Stefan Fărcaș, ba chiar și la biserica română au ascultat să vadă nu cumva preotul ține noaptea adunări de popor. Deși nu au aflat nimic, totuși în semn de răsbunare asupra preotului român, pentru-că a cutezat să facă liturgie în 7 Maiu a. c. pentru membrii co-

mitetului național român dați în judecată, voinicosul Körösi Pál în 10 Iunie a. c. convenind în drum cu Românul George Muntean, care ducea din cancelaria comunală nrul 111 din ziarul „Tribuna“ la preotul român, i-a luat cu forța acel număr și după-ce a cetit, ce a putut, l-a murdărit. Din aceste rinduri onoratul public își va pute câștiga puțină cunoștință despre voinicosii nostri „nemeși“ din această comună, cum și despre gradul de cultură și civilizațiune al acestor jupâni.

Ioan al lui Nicolae.

Vingard, Maiu 1894.

În ziua Înălțării Domnului, eșind la preumblare pe stradă, am întâlnit pe o fețiță ce-mi aducea posta. Luându-i hârtile din mână, 2 la număr, „Tribuna“ și o epistolă oficioasă dela oficiul protopresbiteral, deschid de loc pe cea oficioasă, curios fiind de cuprinsul ei, și cetindu-o în grabă, fiind foarte scurtă am îndesat-o în buzunar. În același timp în fața mea veniau 2 gendarmi, comandantul de post și cu un soț al seu, care aveau a merge în comuna vecină Gârbova, unde se întemplase foc.

Abia au făcut însă calea jumătate și s'au întors, crezând statul primejdut prin hârtia ce eu înaintea lor am deschis-o, cetit și înfundat în buzunar. Când au fost aproape de mine ca de 40 pași, și-au luat puștile în balans, și în pași fugători s'au aruncat asupra mea ca niște hiene asupra pradei lor.

Am văzut în viața mea multe fețe schimonosite de furie, dar jupâni mei își perduceră toată forma ce trebuie să o aibă oamenii și semănau mult cu moimel. După-ce s'au postat înaintea mea, care acum ședeam pe o laviță cu mai mulți poporeni, au cerut rēstit dela mine „cherți“. La asta eu de tot flegmatic le dau „Tribuna“, socotind că le va ajunge, și uitându-mi epistola din buzunar.

A fost destul atâta ca să le ațit furia și mai tare, și îndată la comandă mi-au pus ambii baionetele în piept, și strigând ca niște fiare sălbătice să le dau „cherț“, care fost cu peceț, și care eu scuns în buzunar“.

Firește li-am predat-o și pe aceasta, după-ce apoi am fost provocat să pun peceț deoarte pe ea și ei vor pune de alta și astfel va fi trimisă la törvényesék. S'au schimbat apoi între noi niște vorbe aspre, și după toate isprăvile făcute de jupâni, care mi-au dus hârtia pe la cancelaria comunală, vōzându-se păcăliți, mi-au retrimis-o.

După o jumătate de oră mă trezesc de nou cu patrula amintită în frunte cu primarul comunal ca să le dau numărul „Tribunei“, căci vreau să facă arătare. Li-am satisfăcut și acestei cereri.

Nu se arătase prin comună nimic bățător la ochi, deși dela începutul procesului Memorandului postul de gendarmi se întărise dela 5 persoane la 20. A fost destul însă cazul descris, ca toată noaptea în câteva rinduri să nu putem dormi de lătratul cânilor la jupâni ce se preumblau pe strade și mai virtos spionau, căci în creerii lor inferbentați fantasia fētase idea, că eu țin cu poporul adunări secrete în școală, unde fmi e și cuartirul.

Acum de câteva zile li-s'au mai răcorit creerii, așa încât nu mai nasc feți de aceia nefericiți ca și aceea cu căderea statului din țiftni, dacă 2 ori 3 Români vor povesti laolaltă de greutățile și năcăzurile lor zilnice.

Sunt cu toata stima

Ioan Punteanu,

preșt.

Presa grecească

despre

CAUSA NOASTRĂ.

Ziarul „Messenger d'Athenas“, una din cele mai respectate foi, care apare în capitala Greciei, are în numărul dela 9 Iunie un articol de mare importanță privitor la procesul dela Cluj.

După-ce face istoricul procesului Memorandului, autorul articolului urmează:

Acusațiunea de tradare a intereselor patriei, ce se aducea Românilor, era odioasă și grotescă, mai ales că era formulată de conducătorii unui popor, care n'a esitat, în a doua jumătate a acestui veac, să apere cu armele naționalitate amenințată de Austriaci. Cu drept cuvânt dar întreaga populațiune românească se ridică și veni să aștepte sub zidurile Clujului.

Delegații sei erau deja întemnițați.

Înaintea acestei colosale demonstrații și a objurgățiunilor României, în fața povețelor marilor puteri dureros surprinse de aceste acuzări smintite, guvernul maghiar ar fi trebuit să înțeleagă că apucase un drum greșit și să renunțe la proces. Nici decum însă. În disprețul tuturor, tribunalul din Cluj se înturnă și dădu urmare concludsiunilor ministrului public, când nici jurații nu cunoșteau limba românească, pe care o vorbeau acuzaii.

Transilvănenii care manifestau în Cluj sau sub zidurile orașului fură striviți de armată și duși în împunsături de săbii până la casele lor.

Și procesul începă, continuând peste 50 ședințe.

Și ce proces! O parodie a justiției, tot așa de odioasă ca și acuzaii: inculpații neputând să spună un cuvânt fără să fie reprimăți, advocații condamnați la amende pentru-că au reclamat interpreți buni, jurații insultând în plină ședință oamenii asupra sorții cărora aveau să decidă

Și în intervalele procesului, acuzaii pe când se transportau acasă, erau insultați, bătuți, loviți cu petri asvritle de Maghiari, contra cărora nu-i proteja nimenea.

Tribunalul a dat în fine sentința. Ea a provocat în Europa o stupefacție profundă și va face cel mai mare rău reputației de cavalerism și dreptate a Ungariei. Trei Români sunt doar achitați, — ceilalți sunt condamnați la temniță pentru perioade variind între 8 luni și 5 ani.

Aceste condamnări sunt rușinea guvernului maghiar. Istoria le va înregistra cu cea mai mare severitate și va pironi la pilori pe ministrii care le-au ordonat, — pe judecătorii care le-au pronunțat.

O FINITA.

Sub titlul acesta scrie ziarul „Nemzeti ujság“ în primul seu din 28 Iunie despre efectul „reformelor politice-bisericești“ ale guvernului Wekerle mai multe amănunte interesante, din care dăm următoarele:

Eată s'a isprăvit și marea operă de reformă a guvernului maghiar. Astăzi a pus parlamentul la zidirea seculară cărămida ultimă. Puterea preoților am sdrobit-o. Am respins influența „necompetentă“ a Vienei. Clericalismul e strivit, aulicisimul înfrânat. Am învins răul și ce e bun l'am câștigat. Gloria ne e

deplină; puterea firmă; viitorul asigurat.

Și totuși — cine ar fi putut să o creadă? Țeara, lumea, așa e de ordinară, de toate zilele, ca-și-cum nu la o așa „operă seculară“, ci numai la un simplu proiect al unei căi vicinale și-ar fi dat concursul.

Nici un șgomot, bucurie, însuflețire în popor nicăiri. Toate sunt ca și ieri, în aceeași uniformitate sură, în monotinitate neconturbată. Cine ar fi crezut-o.

Dar' de când operele mari nu au efect? De când inimile rămân reci în fața unei mari și hotărtoare transformare națională?

Blăstēmul cinismului ne apasă ori vederile ni-s'au întunecat și din această pricină nu vedem fericirea îmbătătoare, care se reoglindează din „reformele“ acum finite. Sau însuflețirea s'a stins din piepturile noastre, că primă așa de rece această fericire.

Opera seculară e finită. Ungaria a pașit și peste cea din urmă pedecă, ca să fie membru în marea familie a popoarelor civilizate. A renăscut din nou!

Fată și ficior nu vor jura credință eternă în fața altarului, în casa lui D-zeu, înaintea preotului. Jurământ, preot, D-zeu, biserică nu sânt altceva decât: anticități fără folos, noțiunii învechite.

Timpurile iluziunilor ideale au dispărut. Realitatea vieții le stă în față cu „legea nouă“, cu „reformele lui Szilágyi“.

Și întrebăm cine a avut lipsă de „legea nouă“? Catolicii? Protestanții? (Jidanii! Red. „Tribunei“.)

Catolicilor nu li-a trebuit, căci aceia țin la dreptul voinței libere a părinților. Nici protestanților nu li-a trebuit, căci ei aveau scut în contra influenței preoților.

Legea aceasta nu asigură nici dreptul natural al părinților, nici abuzurile nu le strivește.

Dar' totuși aplaudați cât puteți! Nu fiți așa de incolori, așa de monotoni, așa de umeziți. Porțile secolilor s'au deschis înaintea noastră. Să intrăm în lumea nouă și fericită ce ni-a creat guvernul: în țeara promisiunii a — libertății și unității naționale!

Da! asta: „unitatea națională“, nefericita „idee de stat“ a fost înaintea ochilor vostri, când pe căi așa de arbitrar și eu o diavolească putere ați putut să isbutiți la această „învingere“ (?).

Sânt mulți, foarte mulți și între voi, care ved clar ca lumina soarelui desastrul ce ne amenință pe noi pe toți și cu toate acestea în șovinismul orb au pus ieri „și ultima cărămidă“ la „monumentul“ ce va avea să vestească pierrea.

Pentru aceasta a trebuit „legea nouă“...

Jean Casimir-Perier.

Republica franceză a ales cu o majoritate considerabilă de succesul asasinatului Sadi Carnot pe președintele parlamentului francez Jean Casimir-Perier.

Majoritatea considerabilă cu care a fost ales președintele ne face să credem, că el este bărbat în care se unește încrederea tuturor partidelor politice și că el ar fi merit să afe calea potrivită la deslegarea multelor agende încurcate și critice.

Nou alesul președinte este relativ încă tânăr, abia de 45 ani. Este din o familie care

mai bine decât în casa acestui blăstemat de jancheu.

— Ei, atunci mă învoesc. Deci înainte! Călătorii ajunseră pe un teren muntos, într-o sălbătécime fără drum și fără potecă. O amestecătură de stânci, pădure, tufiș, coline ierboase, peșteri și văi prin care curgeau pērau. Căi se osteniră, mai cu seamă roibul lui Lopez.

— Ei, o să ajungem în curând la locul amintit? Întrebă doctorul pe când călăria pe lângă o stâncă țipisă. Deja se însera.

— Îndată, adause Lopez. Vezi colo gaura cea între stânci?

— Ah, asta este o peșteră, după-cum mi-se pare.

— Da, o peșteră adâncă.

— Au căutat aici după aur?

— Nu cred. Până acum nici unui om nu i-a plesnit așa ceva prin minte, și ori-ce astfel de cercare ar fi fost cu totul zadarnică.

— Ei, dar' atunci spre ce scop s'a făcut această săpătură?

— De bună-seamnă pentru colorarea roșie ce se află într'nsa“.

— Ce colorare roșie?

— Un fel de cinober, presupun eu. Indianii care trăiau mai demult în această parte a muntelui își colorau fețele cu colorarea roșie ce o aflau în acest loc.

— Așadar' Indianii au făcut săpătura aceasta?

— Da, și încă începând din timpurile străvechi.

— Această săpătură e foarte interesantă și mi-ar plăce să o cercetez cu dea-măruntul.

— Spre scopul acesta, durere, ai timp destul. În peșteră este ascunzătoarea știută. Dar' nu voești să dormi, după-ce ai mărunt?

— Nu, prefer a scruta opera miraculoasă a Indianilor.

— Într'adevăr e o întemplantă rară, care mă conduce aici, murmură în sine Guillemin în limba sa maternă. Aici poate să fie un mare tesaur, pe lângă care din vechime au trecut emenii fără a-l observa. Cinoberul adevărat se compune din puicioasă și mercuriu. Dacă fmi succede să scot de aci mercuriu în cantitate mare, și-mi pot însuși această groapă, atunci sânt un om bogat, în tocmăi ca și proprietarii minei celei mari din Almadia în Spania.

Și impacient împintenându-și calul grăbi spre întrarea peșterii, unde se opriră.

— Ei, dar' în lăuntru este întunec, zise doctorul. De unde ne câștigăm lumină?

— În lăuntru este o legătură de aschii de brad.

— Așadar' peștera și acum mai este cercetată câte-odată?

— Da, din când în când de către păstorii, care caută vitele rătăcite prin munte și cărora peștera le ofere adăpost când sânt apucați de ploii torențiale, care aici în timpul

verii sânt foarte dese. Acum voiu să îngrijesc de cai. Dincolo este un isvor și o poiană unde se află nutreț destul.

Lopez conduse caii la locul amintit și apoi se reîntoarse. Urmat de doctor intră în peșteră și aprinse mai întâiu două aschii, care înțepenite într-o crepătură de stâncă împriștiară o lumină roșie falfăitoare, dar' nu luminau decât o mică parte a peșterii.

— Cât de adânc conduce peștera în munte?

— Cam o sută douăzeci de pași, după cum fmi spuse fiul meu Emanoil, care odată fu silit să se ascundă chiar în fond dinaintea alor doi inimici ce-l urmăria și voiau să-l ucidă. Spre fund peștera era în mare parte surpată. Dacă cu totadinsul voești să o cercetezi, atunci nu merge prea afund și fii cu mare atențiune!

Guillemin promise.

Acum Lopez scoate un ulcior cu vin, două pahare și un coș cu mărncări reci. Pe lângă acestea mai aduse un ulcior cu apă rece din isvorul învecinat.

Doctorul mărncă și beu cu poftă. După mărncare Lopez se învli în țolul de sub șeaua calului seu și adurmi aproape momentan. Guillemin însă luă subsuoară o legătură de aschii, aprinse o aschie și cu ajutorul acestei lumini înainta mai adânc în peșteră.

Învățatul cercetă cu de-amăruntul petrele ce se aflau împrăștiate ici-colea prin peșteră. Era cinober roșu.

— Această mină de mercuriu, este, după cugetul meu, mai mult vrednică decât o duzină de mine de aur dela Calaveras, murmură mineralogul încântat. Acum trebuie să examiniez încă numai mineralul. Trebuie să-mi iau câteva bucați pentru probă.

După ce își adună o mulțime de bucați de peatră în greutate de treizeci de funți, se reîntoarse la întrarea peșterii și se culcă. Dimineața la 3 ore fu trezit de cătră Lopez.

— Sânt gata! strigă doctorul sărind în sus.

— D-ta ai adunat petrele cele roșii și le-ai pus colo grămadă?

— Da, pentru colecțiunea mea mineralogică.

— Doar' nu vrei să le țtiri acum după d-ta? Asta nu-i de lipsă, domnule doctor. La reînțoarcere vei veni tot pe drumul acesta și atunci le vei pute lua cu d-ta.

— Și mie-mi mai place așa, zise doctorul. Dar' atunci trebuie să-mi-le ascund, ca să nu-mi-le fure cineva.

— O, e superfluu, strigă Lopez ridicând din umeri. Nimeni nu va fura acele fărțmături de peatră“.

— Tot atâta, mai bine e să fii precaut, zise doctorul, și-și ascunse petrele cum putu mai bine.

Căi eran deja înșelați. Ambii părăsiră peștera indiană, călăriră peste munte și

peste câteva ore ajunseră pe șes. Soarele răsară strălucitor la Ost și lumina un tablou mărț de câmpie. Pe șesul extins pășteau mii de vite. Cățiva păstori călăreți galopau printre ele. Unul dintre dñșii se apropiă, salută pe Lopez și se informă despre aflarea lui Emanuel.

— Parbleau! strigă Guillemin cu mirare: atâtea vite laolaltă nu am văzut încă nici-odată. A căru fericit sânt aceste cirezi colosale?

Mexicanul arătă spre un edificiu frumos în formă de castel, care se vedea în depărtare, umbrit de arborii înalți ai unui parc elegant.

— Don Garcia de Ramirez este proprietarul Hacienda del Ora. Ale lui sânt toate cirezile acestea. Dnsul este unul dintre cei mai avuți proprietari din California.

— Al dñsului este și muntele peste care am trecut?

— Nu, acela nu este al nimērii. Fiecare își poate cumpēra dela guvernamental din San Jose loc cât are voe cu taxa obișnuită. câteva sute pentru un iugăr, deoarece-ce întreg locul nu plătește un dolar.

— Cu atât mai bine! eugetă Guillemin. În țeara aceasta poți deveni ușor un Croesus, dacă ai noroc și minte. Apoi zise tare, după-ce ascultă un moment cu surprindere: Ei, mi-se pare că aud muzică!

(Va urma.)

În trei generații a dat din sinul său câte un stîlp de razim patriei sale. Moșul său a fost acela, care a răsturnat dimpreună cu Thiers și Guirôth monarhia și a pus basă „regatului din Iulie“.

Tatăl său a pășit în acțiune publică în data după căderea lui Filip Ludovic și s'a luptat pentru o opoziție în contra partidului care l'a spriginit pe împărați. A fost chiar și ministru în republica lui Thiers.

El abia de 10 ani este cunoscut în acțiunile publice. A fost crescut în tradiții antibonapartistice și așa a fost totdeauna credincios firm al republicii. S'a născut în 8 Noiembrie 1847 în Paris. Tineretele și-le-a petrecut mai mult cu beltristică și cu studii istorice. A luat parte în marea luptă națională și la asediarea Parisului a fost distins cu „ordul de onoare“. După război a ajuns în minister pentru câteva luni ca șef de secție în ministerul de interne. În 1874 a ajuns deputat și ca atare membru în partidul republican de stînga extremă. În 1884 a fost crețar de stat în ministerul de război. În urmă după căderea lui Floquet a ajuns președintele parlamentului.

Talentul său și munca neobosită, la care însă e de a se adăuga și averea de vre-o 40 milioane franci l'a creat pozițiuni de frunte, ear' vederile politice au făcut să se unească în persoana sa încrederea unei națiuni întregi.

Asasinarea lui Carnot.

Asasinul Caserio a fost supus în noaptea de 26 spre 27 unui lung interogator.

S'a constatat că asasinul s'a dus dela Cetta la Montpellier și Viena. În acest oraș a convenit cu mai multe persoane, care au fost deasemenea interogate și au mărturisit, că Caserio nu li-a spus nimic despre planurile lui criminale. Duminecă la orele 4 d. am. a plecat la Lyon. Caserio mijlocia corespondența anarhiștilor între Paris și Cetta. El l'a declarat hotărît judelei de instrucție că e anarhist cu trup și suflet și aparține aderenților propagandei faptei. Asasinul afirmă că el a comis fapta din îndemn propriu. Nu a fost nici un complot. Judele de instrucție trage însă la îndoială adevărul spuselor sale; dimpotrivă el crede că a existat o conjurațiune și continuă cu cercetarile în acest sens.

Numele lui adevărat e Caserio Santo. S'a născut în Milano la anul 1873. În 1892 încercă, cald de brutar, să scoată o „voie anarhistă“ în Milano, dar' nu isbuti. În 1893 trecu în Elveția, unde ținea prelegeri publice agitatoare.

Judele de instrucție îl întrebă: Pentru ce ai vrut să omori pe presidentul republicii? Cunoscutu-l-ai? Aveai să-l reproșezi ceva în special?

„Nu“, răspuse Caserio. „A fost un tiran, pentru aceea l-am omorît.“

Judele: Ești anarhist?

Caserio: Da, și mă mândresc de aceasta.

Judele: Pentru ce ai omorît?

Caserio: Aceasta o voi spune juraților, acestia să afle motivele mele. Eu le voi spune totul.

Judele: Cum ai săvârșit asasinatul?

Caserio: Mă îmbulzii înainte și dădui la o parte calul unui chirasier. Pumnalul îl aveam desvîlit în mîna scurtului. N'am avut decît să ridic mîna și țintii asupra pîntecei lui presidentului, apoi îmi lasai brațul să cadă și strigai: „Trăiască anarhia!“ Mulțimea, se aruncă asupra mea și mă maltrată, apoi am fost dus de acolo.

Judele: Rămîi pe lîngă asta, că n'ai complici?

Caserio: Da, dar' à propos: Presidentul e mort? Judele nu-i răspunde, Caserio ghicește însă adevărul și face o față veselă. Rîzînd ridică mîna și face un gest de străpungere. Caserio înțelege bine franțuzește, dar' nu vorbește fluent.

Judele de instrucție afirmă, că atentatorul e un om inteligent, nu e lăudăros ca alți anarhiști, și el crede că n'are complici.

CRONICĂ

Condolențe la moartea lui Carnot. Din Sibiu s'au telegrafat la Paris următoarele două depeși în franțuzește:

Dlul Moroianu, Paris:

Sînteți rugați a comunica presidentului de consiliu dlui Dupuy următoarea telegramă: Frații vostri de gintă latină, Români din Transilvania, vă transmit condolențele lor pentru profundul doliu în care mîna sacriliegă a scufundat republica franceză. Rațiu, Cristea, Albin, Barcianu, Comșa.

Redacțiunii ziarului „Journal des Débats“: În numele presei române sînteți rugați a fi în fața națiunii franceze interpretul durerii pentru pierderea ireparabilă ce a încercat națiunea franceză prin asasinarea presidentului Carnot. Red. „Tribuna“.

Examenul public anual la școala română cu 3 învățători din Boița. Din partea subscrisei direcții școlare se aduce la cunoștința tuturor, căora le zace la inimă progresul învățămîntului popular, că examenul public anual la școala rom. gr-or. cu 3 învățători din Boița se va ține Duminecă în 26 Iunie st. v. cu începutul după serviciul divin. La acest examen sînt invitați toți doritorii culturii naționale și în special propagatorii acestei culturi, care compun statul învățătoresc. Boița, 17 Ianuarie 1894 v. Direcțiunea.

Din parlamentul maghiar. Părinții patriei cu ședința din 27 Iunie au finit „marea reformă“ pe terenul legilor politice-bisericești. Au discutat cu vehemență proiectul despre religionea copiilor. După vorbirea referentului a făcut opoziție contele Apponyi Albert, la care l-au răspuns cei doi miniștri interesați Szilágyi și baronul Eötvös. După lămuririle acestora casa în fine a primit cu mare însuflețire proiectul și astfel — finita la comedia.

Desmîțire. Dl Ioan Goia, primar în Sighet, ne trimite cu privire la corespondența din Munții-Apuseni, publicată în nrul 115 al ziarului nostru, o desmîțire mai lungă, iscalită de mai mulți martori. Dl Goia declară de neadevurate cele susținute în acea corespondență cu privire la persoana sa și a preotului Demetriu Goia. D-lor nu au îndemnat poporul să nu subscrie adresa de aderență și să nu meargă la Cluj, după-cum n'au contribuit nici la pedepsirea proprietarilor pentru dauna cauzată în pășunatul oprit. În același sens ne trimite și părintele Goia o rectificare.

Știri școlare. Din programa școlii civile de fete cu internat „Asociațiunii transilvane“ pe anul școlar expirat 1893/4 extragem următoarele date: Numărul elevilor înmatriculați din cele patru clase a fost 76; în cursul complementar 9; ear' în internat 63. Semestrul I s'a încheiat cu finea lunii Ianuarie, ear' II s'a început cu ziua de 1 Februarie 1894. Examenul public s'au început luni în 25 c. n. și se vor termina astăzi Joi 28 c. Anul școlar viitor se va începe la 1 Septembrie.

Gimnasiul de stat din Sibiu, după-cum rezultă din programa pe anul școlar expirat, a fost frecventat anul acesta de 405 elevi, dintre aceștia au fost 122 de confesiunea romano-catolică, 155 gr-orientali, 56 gr-cat., 45 evanghelici-reformați, 16 evanghelici-luterani, 2 unitari și 9 Israeliti. Examenul scripturistic de maturitate s'a ținut dela 15-19 Maiu n. Au fost admiși cu totul 28 elevi. Dintre elevii admiși la examenele orale de maturitate dela finea anului 1893/94 au trecut examenul cu succes 17 elevi; 7 elevi au fost relegați parte pe timp de 2 luni, parte de 1 an.

La gimnasiul evanghelic luteran din Bistrița numărul elevilor înmatriculați cu finea anului școlar expirat a fost 248. Între aceștia au fost: 137 evanghelici luterani, 20 ev. reformați, 40 romano-catolici, 41 greco-cat., 9 gr-or. și 12 Israeliti. După naționalitate au fost: 154 Germani, 49 Români, 32 Maghiari și 12 Ovrei.

Demonstrațiune antimaghiară. Foile din Budapesta scriu, că în 25 Iunie a fost într'un hotel de frunte din Zagrabia concert. Muzicanții au tras și unele piese ungurești. La aceasta s'au ridicat unii tineri universitari Croați și au cerut să încezte cu piesele ungurești și să cânte imnul croat, căci fiecare maghiar este un porc. Numai cu mare neșază au putut scoate tinerii din sală.

Marmoră română. Cetim în „Tara“: Ni-se comunică că la hotarul comunei Bucova din Transilvania, în Valea Hațegului, s'a descoperit o mină de marmoră albă ca zăpada. Persoane specialiste care au vizitat această mină, spun că marmoră e tot așa de fină și frumoasă ca cea dela Carara.

Regele Alexandru al Sîrbiei în Constantinopol. Se depezează din Constantinopol cu data de 27 c. n.: Regele Alexandru al Sîrbiei a sosit la orele 12 și jum. amezai aici. Debarcarea a avut loc în Top-Hané cu ajutorul a patru vapoare mici puse la dispoziție de guvern. Pe debarcader era ridicat un pavilion frumos, în care a fost primit regele de marele-vizir, mai mulți generali, de suita militară și personalul legațiunii sîrbești. După primire regele și suita plecară în opt trăsură la palatul Yildiz. În prima trăsură mergea regele cu marele vizir. Două batalioane de soldați formau spalier. Musica militară a cântat imnul sîrbesc.

Dar național lui Ante Starcevič. În 26 Iunie n. s'a pus în Zagrabia peatra fundamentală la casa națională, ce poporul croat a dăruit prin colecte publice naționale bătrînului luptător Dr. Ante Starcevič, care de 33 ani stă în fruntea cauzei naționale a poporului croat. Această festivitate națională s'a sărbătorit în mod strălucit, cu liturgie solemnă, concert, conduct de facle. La festivitate au participat numeroase deputațiuni din Boemia, Istria, Craina, Bosnia și Dalmația. Casa Starcevič va fi gata în anul acesta încă și nu va servi numai holteiului Starcevič de locuință, ci va fi și loc de întîlnire și de consultare a patrioților croați naționali. Noua casă va fi în una din străzile de frunte spre podoba capitalei croate.

Bibliografie.

La librăria „Institutului Tipografic“ din Sibiu se adă următoarele cărți: „Memorial“, Arhiep. și Metropolul Andreiu baron de Șaguna, de Nicolae Popea fl. 1.30 „Bate la ușă“, de Carmen Sylva „Domenich Pablo“, de Carmen Sylva —.28 „Povestile Bănatului“, de Căntana —.30 „Trăvnițe“, 100 piese Slovacăști. Volum. I și II. à 1 fl. 50 cr. — 3.— „Izvoade“, de Demetrescu — 4.40 „Homo-Sum“, roman de Ebers — 1.— „Literatura popor. română“, de Gaster — 2.75 „Studii Critice“, de Ghera. Vol. I și II. à 2 fl. 20 cr. — 4.40 „Să auzim, toaste —.25 „Memorii din timpul războiului“, de Georgescu —.88 „365 Anecdote și glume“, de Gheja —.10 „Poesii“, de Nicolae Iarga — 1.10 „Lascăr Viorescu“, o iconă a Moldovei din 1851, de Kotzebue „Din Moldova“, schițe de Kotzebue — 1.10 „Floarea din Firenze“, de Livescu —.55 „Cerșitorul“, dramă în 2 acte de Livescu —.55 „Poesii“, de Macedonski — 2.20 „Elemente ungurești în limba română“, de Măndrescu — 1.50 „Doina“, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu —.28 „Critice“ 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I și II. à 2 fl. 20 cr. — 4.40 „Introducere la psihofisică“, de Mihalescu — 1.90 „Poesii“, de Veronica Micle — 1.65 „Higiena română“, de Dr. Leo Murășianu — 1.— „Capii de pe natură“, de Negruzzi — 1.65 „Poesii“, de Negruzzi — 1.10 „Teatru“, de Negruzzi. 3 Vol. — 8.25 „Pui de lei“, de Nenițescu — 1.10 „Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou“, de Dr. Iuliu Olariu — 2.50 „Scrierile părinților apostolești“, de Dr. Iuliu Olariu —.75 „Ode“, „Epode“, „Carmen Saeculare“, de Olanescu — 3.30 „Merinde dela școală“, de Popa —.60 „Despre influența impregiurării“, de Panaite Zosin —.55 „Trandafiri și vioare“, de Pop-Reteganel —.50 „Starostele“, de Pop Reteganel —.25 „Povestiri“, alese și întocmite de Petra Petrescu —.75 „Istoria Românilor sub Mihai-Vodă-Viteazul“, de Nicolae Bălcescu — 2.20

A apărut:

„Almanachul societății de lectură „Andrei Șaguna“ a teologilor și pedagogilor români gr-or. din Sibiu. Suvenir dela primul iubilul al societății sîrbat la 25 de ani de existență. Sibiu, 1894. Ediție de lux; pe hîrtie foarte fină; tipar frumos.

Se poate abona dela societatea însăși, a cărei proprietate o formează.

A apărut:

„Cărma balonului și scrisoare deschisă dlui Miș Brănean și sindicatului format de d-sa în jurul rezolvării marelui probleme a secolului de navigație aeriană, de doctorul G. V. Manicea. Tulcea, 1894.

Călimdarul zilei

18/30 Iunie 1894.

Italian: Muc Leontie. Gregorian: Paul Ged. Sosoroșe: răsare 4.17 apune 7.47 m.

Buletin meteorologic.

Table with 5 columns: Observată, Diferența din presiune, Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatura, Direcția vîntului. Row 1: 725.4, +3.7, +11.7, +19.3+10.1, NV. Below: Din țeară 27 Iunie n. 7 oare dimineța.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiune atmosferică în mm., Temperatura Celsius, Vîntul direcția și tăria. Rows: Budapesta (762, +15.3, NV, 5), Sighet (61, +16.4, NV, 3), Cluj (76, +15.8, V, 3), Orșova (76, +18.6, V, 4), Arad (76, +1.4, V, 5), Panciova (762, +15.9, NV, 2).

Sosiți în Sibiu.

La 9 Iunie n.

Hotel „Neurhner“. V. Prelipceanu, preot, T. Iesan, cand. de preot, din Poiana-Stănei, I. Baros, privatier și A. Glas, agent-călător, din Viena. Nussbaum, agent-călător, din Budapesta. Hotel „Meltzer“. Popescu și Giargamuzi, agenți-călători, din T. Plița. Melaska, din Abrud, Lazar, din Staniso, Morărescu Daroban, Iacobescu, agenți-călători Spătariu, din Verșet. I. Aitai, comerciant, din Roșia.

Economic.

Venitele liniei ferate Avrig — Făgăraș. După o dare de seamă ce s'a prezentat deunăzi în adunarea generală a societății pe acții a liniei vicinale amintite, venitul acestei linii a fost de 57.363 fl., ear' spesele de 31.392 fl. Prisoșul întreg atinse suma de 28.721 fl., din care 1400 fl. se vor folosi pentru solvirea a 14 obligații de prioritate Cupoanele acțiilor de prioritate se vor computa, în loc de 5 fl., cu numai 1 fl și 80 cr. Darea de seamă a fost luată spre știință și funcționarilor s'a dat absolutul cuvenit.

Situația financiară a Statelor-Unite. Presidentul Cleveland a declarat într-o convorbire cu reprezentanții presei că situația financiară a Statelor-Unite nu e nici-decum îngrijitoare. Administrația este ferm decimă să protejeze creditul național și de a menține valoarea argintului în Statele-Unite la cel mai înalt nivel posibil.

Piața cerealelor din portul Brăila

Operațiunile efectuate în 14 Iunie v. 1894. F-ții Bach lui Kirschen & Diamant, grâu 8150 hect. 6.80 lei. Jeschek & Co. lui Galiațato freres, ghircă 2900 hect. 8.05 lei. F-ții Papastelato lui I. Zoref, grâu 2150 7 hect. lei. Sigmund Strass lui L. & M. Feitler, fasole 3500 hect. 10.65 lei. G. Grosovic lui Bloch & Co., porumb 3670 hect. 592 1/2 lei. A. Embericos lui Blocs & Co., porumb 2500 hect. 5.80 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: grâu 18.500 hect., porumb 34.900 hect. Pe uscat: săcară 650 hect., porumb 600 hect.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu. Dela 22 Iunie n. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 5.40 până 6.10, grâu mestecat 7 până 74 chilo fl. 4.6 până 5.20, săcară 70 până 70 chilo fl. 3.20 până 3.60, orz 62 până 68 chilo fl. — până —, ovăș 42 până 48 chilo fl. 2.80 până 3.5 cucuruz 70 până 74 chilo fl. 3.50 până 4.—, mlaiaiu 78 până 82 chilo fl. 4.— până 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.80 până 2.20, sîmîntă de căneșă 49 până 50 chilo fl. 4.50 până 4.80, mazăre 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5.50, linte 78 până 82 chilo fl. 9.— până 10 fașole 76 până 80 chilo fl. 4.— până 4.50, păsat de grâu 100 chilo fl. 15.— până 15.20, făină nr. — fl. 14.60 făină nr. — fl. 13.20, făină nr. 3 — fl. 10.20 slănină 100 chilo fl. 52.— până 56.—, unsoare 40 pore fl. 58.— până 60, sîu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sîu de lumină fl. 33.— până fl. 34.—, lumină turnate de sîu fl. 38.—, până fl. 40.—, sîpun fl. 20 până 30.—, fîn 100 chilo fl. 1.60 până 1.80, căneșă fl. 35.— până 37.—, lemne de foc uscate m. cub fl. 3.— până 3.25, spirit p. 100 l. % 54.— până 7 cr., carnea de vită chilo 50 cr. până 62, carnea de vițel 44 până 50 cr., carnea de porc 44 până 50 cr. carnea de berbec —26 până 28 cr., ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Iața din Mediaș. În 21 Iunie n. Grâu frumos hectolitru fl. 5.— până fl. 5.51, grâu mestecat fl. 3.80 până fl. 4.—, săcară fl. 3.40 până fl. 3.50, cucuruz fl. 3.40 până fl. 3.60, ovăș fl. 2.50 până fl. 3.— orz fl. 3.25 până 3.50, sîmîntă de căneșă fl. 4.— până fl. 4.50 sîmîntă de in fl. 2.30 până fl. 3.—, fasole fl. 3.25 până fl. 3.50, mazăre fl. — până fl. —, linte fl. — până fl. —, cartofi fl. — până fl. — mlaiaiu fl. — până fl. —, sîu brut 100 chilo fl. 22.— până fl. 24.—, lumină turnate de sîu fl. 38.— până fl. 40, unsoare de porc fl. 58 până 60, slănină fl. 50.— până fl. 56, căneșă fl. 32.— până fl. 34.— fîn fl. 1.60 până fl. 1.90, sîpun 100 buc. fl. 20 până fl. 30.—, spirit pro 100 litre % fl. 55.— până fl. 57.—, carne de vită chilo 40 până — cr., carne de vițel 40 cr până 48 cr., carne de porc cr. 40 până 48, carnea de oaie fl. 1.50 până fl. 2.— cr., ouă 6 cu 10 cr.

Piața din Făgăraș. În 25 Iunie n. Grâu hectolitru fl. 5.20 până 6.—; grâu mestecat fl. 4. până 4.60 săcară fl. 2.6 până fl. 3.—; orz fl. 2.80 până fl. 3.—; ovăș fl. 3.50 până fl. 4.—; cucuruz fl. 3.50 până fl. 4.—; mazăre fl. 6.— până fl. 7. fasole fl. 1.80 până fl. 2.—; linte fl. 8.— până fl. 9.—; sîmîntă de in fl. 6.— 7.—; cartofi fl. 1.80 până 2.—; mlaiaiu fl. 8.— până fl. 9.—; sîu brut 100 chilogrami fl. 22.— până fl. 26.—; lumină de sîu turnate fl. 41.— până fl. 42, unsoare de porc 100 chilo fl. 62.— până fl. 64.—; slănină 100 chilo fl. 52 până fl. 60.—; sîpun 100 buc. fl. 22.— fl. 26.—; căneșă fl. 30.— până fl. 35.—; fîn fl. 1.80) până fl. 2.— carne de vită chilo 44 cr.; carnea de vițel 40 — până 40 cr.; carnea de porc — până 40.—; carnea de oaie 28.— până —; ouă 7 cu 10 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 25 Iunie n. s'au notat: ungurești bătrîni grei 4 1/2 cr. până 41 — cr., de mijloc 44.— cr. până 44 1/2 cr., ungurești grei tineri 46 cr. până 46 1/2 cr., de mijloc 44 cr. până 45 — cr., ușori 41 — cr. până 45 — cr. marfă țărănească grea 41.— cr. până 44 1/2 cr. de mijloc 44.— cr. până 44 1/2 cr., ușoară 43 cr. până 45.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbești grei 44 cr. până 45.— cr., transito de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., transito ușori 43 până cr. 44. cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 27 Iunie. n. 1894.

Table with multiple columns: Nămițe, Cămințe per Hect., Prețul per 100 chilogr., etc. Rows include Grâu, Săcară, Ovăș, Cucuruz, Meiu, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 4 columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, Imperiali, Ruble rusești. Columns: Camp, 9.98, vînd, 9.90, 11.15, 10.18, 1.92.

Bursa de Budapesta.

Table with 4 columns: Renta de aur ung., Renta ung. val. cor., Imprumutul căilor ferate ung., etc. Values range from 120.80 to 319.80.

Bursa de Viena.

Table with 4 columns: Renta de aur ung., Renta ung. val. cor., Imprumutul căilor ferate ung., etc. Values range from 120.80 to 181.25.

Bursa de București.

Table with 4 columns: Din 8 Iunie v., Renta rom. per 1875 5%, Renta română amort. 5%, etc. Values range from 100 to 280.

Redactor responsabil: Alexandru Dorda. Proprietar și editor: T. Liviu Albin.

